

**DLUHY,
EXEKUCE,
OSOBNÍ BANKROT**

Mgr. et Mgr. Michal Škerle

**Právo by
nebylo
právem,
kdyby nebylo
vynutitelné...**

EXEKUČNÍ (VYKONÁVACÍ) ŘÍZENÍ

- *jde o využití prostředků státního donucení*
  - tyto prostředky jsou soudu svěřeny nejen k ochraně práv věřitelů (*není jím dovoleno vzít právo do svých rukou, zjednat si uspokojení svého práva svémocí, násilnými zásahy do osobní a majetkové sféry dlužníka*), ale i v zájmu autority samotného soudu (*aby jeho rozhodnutí nebyla brána na lehkou váhu*)
  - smyslem vykonávajícího řízení je uspokojit věřitele v jeho nároku
  - dlužník ale není bez ochrany
    - nemůže být uvedeným zásahem zbaven toho, co je pro něho a jeho rodinu životně nezbytné, zásah postihující dlužníkův majetek musí být přiměřený a nesmí dlužníku způsobit větší újmu
-

EXEKUČNÍ TITUL

- klíčový význam zde má způsobilý právní titul, svědčící o opodstatněnosti požadavku věřitele, tzv. *exekuční titul*
- jakýsi spojovací článek mezi řízením nalézacím a řízením vykonávacím, pro věřitele se jím zjednáává nárok na výkon prostředky státního donucení
- vymezují se jím subjekty, obsah a rozsah, o jejichž prosazení práv nebo vynucení povinností má jít při výkonu rozhodnutí
- je obsahem veřejné listiny a musí z něho jednoznačně vyplývat povinnost, která má být vynucena,
- předpokladem vynutitelnosti je vykonatelnost rozhodnutí
- exekučním titulem může být: **pravomocný rozsudek soudu, rozhodčí nález, notářský zápis**
- již to nemůže být exekutorský zápis (ale ty z minulosti stále platné!)

KDO JE EXEKUTOR?

- v ČR působí 150 soudních exekutorů (omezený počet)
- **působnost celorepubliková** = záleží na věřiteli, kterého z nich si vybere
- podmínky:
  - občan ČR, bezúhonný, úplné právnické vzdělání magisterského studijního programu
  - tříletá exekutorská praxe, odborná exekutorská zkouška, splnit psychotesty
  - jmenován ministrem spravedlnosti do čela exekučního úřadu
- exekutoři mají vlastní samosprávu – Exekutorská komora
- je to úřední osoba, musí se prokazovat služebním průkazem
- jeho odměna spočívá v podílu na vymožené částce, funguje jako soukromý podnikatel (podobně jako notář nebo advokát)

ZÁSADY EXEKUČNÍHO ŘÍZENÍ

- *zásada přednosti* – pokud se určité pohledávky uspokojují z výtěžku nebo z jeho určité části před ostatními
- *zásada priority* – uspokojení pohledávky v určitém, zákonem stanoveném pořadí
- *zásada ochrany a obrany povinného* – výkon nesmí být prováděn ve větším rozsahu, než který stačí k uspokojení práva oprávněného
- *zásada ochrany třetích osob* – chráněny jsou třetí osoby, jejichž majetek nemůže být exekucí postižen, osoby se mohou bránit tzv. vylučovací žalobou

DRUHY A ZPŮSOB EXEKUCÍ

- **exekuce k uspokojení peněžitých práv** – lze ji provést následujícími způsoby:
  - srážkami ze mzdy
  - obstavením peněžitého účtu
  - prodejem movitých věcí
  - prodejem nemovitostí
- výkon rozhodnutí na movité a nemovité věci se provádí jejich prodejem v dražbě a uspokojením vymáhané pohledávky z výtěžku prodeje

- **exekuce k uspokojení nepeněžitých práv** – vynucení majetkových pohledávek nepeněžitého charakteru lze provést:
  - vyklizením nemovitosti, bytu, části bytu, jiných nebytových prostor
  - odebráním věci movité
  - rozdělením společné věci movité i nemovité
  - provedením prací a výkonů

- **exekuce o výchově nezletilých dětí a styku s nimi** – tzv. personální exekuce, je speciální úprava, v jeho rámci se realizují rozhodnutí, která byla vydána ve věcech péče soudu o nezletilé

MOBILIÁRNÍ EXEKUCE – VÝKON EXEKUCE U MĚ DOMA

- exekutor smí vstoupit do domácnosti dlužníka nebo i jiné domácnosti pokud předpokládá, že se tam nachází majetek dlužníka
- k mobiliární exekuci by mělo docházet z pravidla tehdy, pokud nelze nijak postihnout dlužníkův příjem, nebo pokud dlužník s exekutorským úřadem nekomunikuje
  - exekutor může provést výkon exekuce bez přítomnosti dlužníka
  - dojde k soupisu majetku, které mohou být vydraženy
  - dlužník s tímto majetkem nesmí dále disponovat (trestný čin)
- pokud exekutor zabaví něco, co nepatří dlužníkovi, tak musí majitel věci žádat o vyškrtnutí ze seznamu

CO EXEKUTOR NEMŮŽE ZABAVIT?

- exekutor nesmí zabavit majetek, který dlužník nezbytně nutně potřebuje k zajištění základních životních potřeb sebe a své rodiny
- exekutor nesmí zabavit věci, jejichž zbavení a následný prodej by byl v rozporu s morálními pravidly
  - x Běžné ošacení, obvyklé vybavení domácnosti
  - x Snubní prsteny a jiné věci podobné povahy
  - x Zdravotnické potřeby, cokoli potřebuje dlužník ke své nemoci
  - x Hotovost ve výši dvojnásobku životního minima
  - x Knihy, skripta, vše k studiu

SRÁŽKY Z PŘÍJMŮ

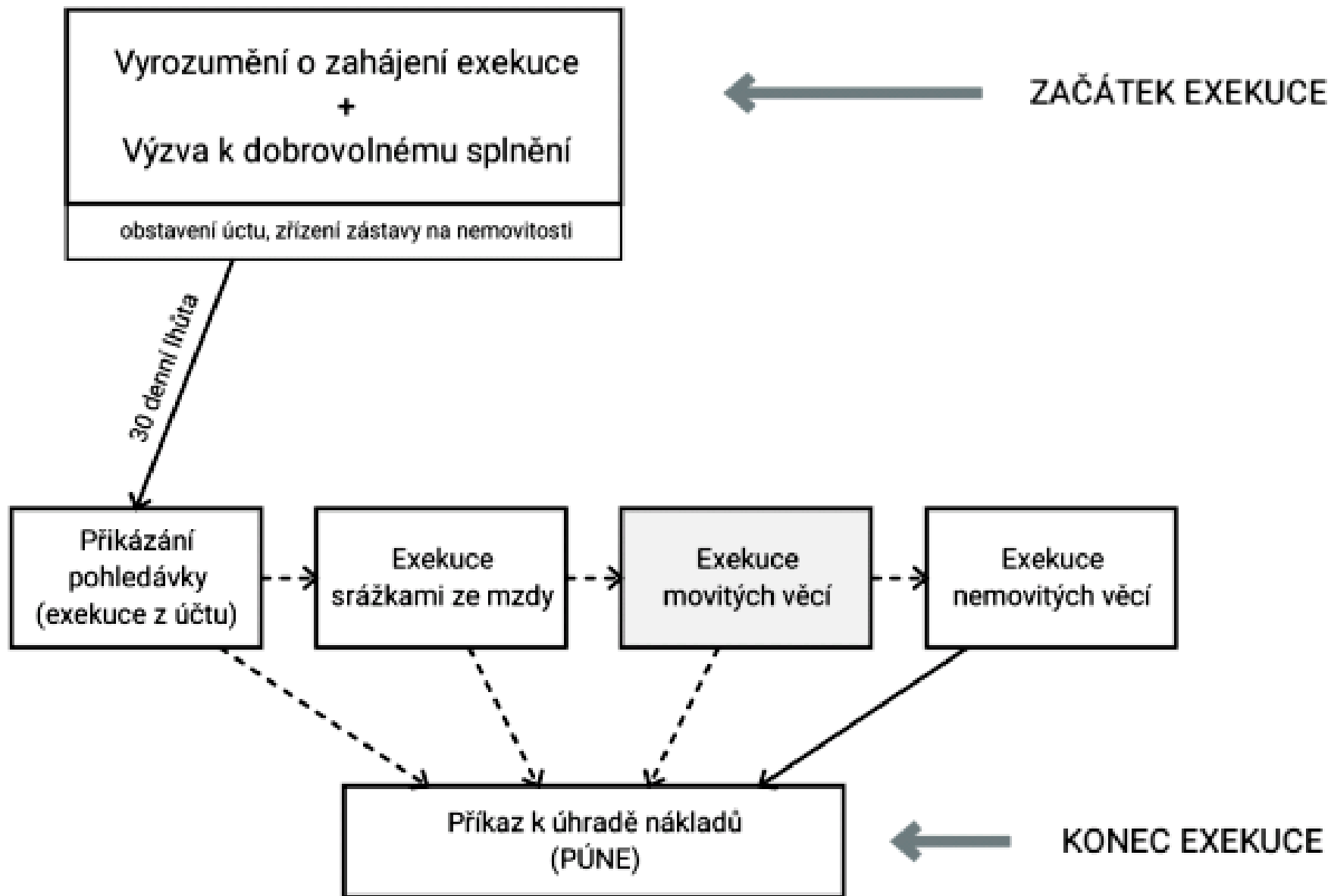
- nejedná se pouze o srážky ze mzdy, ale také z mateřské, rodičovské, nemocenské, starobního důchodu, invalidního důchodu
- exekutor vám vždy musí ponechat tzv. nezabavitelné minimum
  - tato částka se každý rok zvyšuje
  - nyní je to 8.006,- Kč + 2.668,- Kč za každou vyživovanou osobu
- výpočet srážky ze mzdy
- *za poslední 2 roky se situace velmi zlepšila ve prospěch dlužníků*

CO PŘEDCHÁZÍ ZAHÁJENÍ EXEKUCE

1. Předžalobní upomínka – advokát
2. Platební rozkaz – pouze formální, do 15 dnů lze podat odpor
3. Projednání věci soudem – předvolání účastníků
4. Rozsudek – lze se většinou odvolat
5. Zahájení exekuce
  - 1) Návrh na provedení exekuce
  - 2) Usnesení o nařízení exekuce
  - 3) Vydání exekučního příkazu
  - 4) Některá z forem obrany dlužníka proti exekuci
  - 5) Samotné provádění exekuce poté co bylo zamítnuto odvolání, návrh na zastavení, či odklad a podobně
  - 6) Vymožení nákladů exekuce

NÁKLADY ŘÍZENÍ

- Skládají se z:
  - soudní poplatek - určen podle částky nebo přesně vyčíslen (rozvod = 2000, některá bez poplatku)
  - znalecké posudky
  - odměna advokáta (určuje se podle žalované částky nebo paušálně)
  - náklady exekučního řízení (určují se podle vymáhané částky)
- Náklady řízení platí strana, která ve sporu prohrála! (až na výjimky)

EXEKUCE V ČESKÉ REPUBLICE

(ÚDAJE K ROKU 2019)

- 775 tisíc lidí starších 15 let je v exekuci
- to představuje 8,6% obyvatel starších 15 let, tedy skoro každý desátý člověk je v exekuci!!!

- celkem je aktivních 4,46 milionů exekučních řízení

- 474 tisíc lidí má 3 a více exekucí
- 157 tisíc lidí má 10 a více exekucí
- více než 135 tisíc důchodů je postiženo exekucí

- více než 297 miliard korun je exekučně vymáhaná jistina (bez příslušenství)
- odhaduje se vymáhané příslušenství 750 miliard korun
- nejvíce postiženými kraji jsou Karlovarský (16,53%) a Ústecký (16,79%)

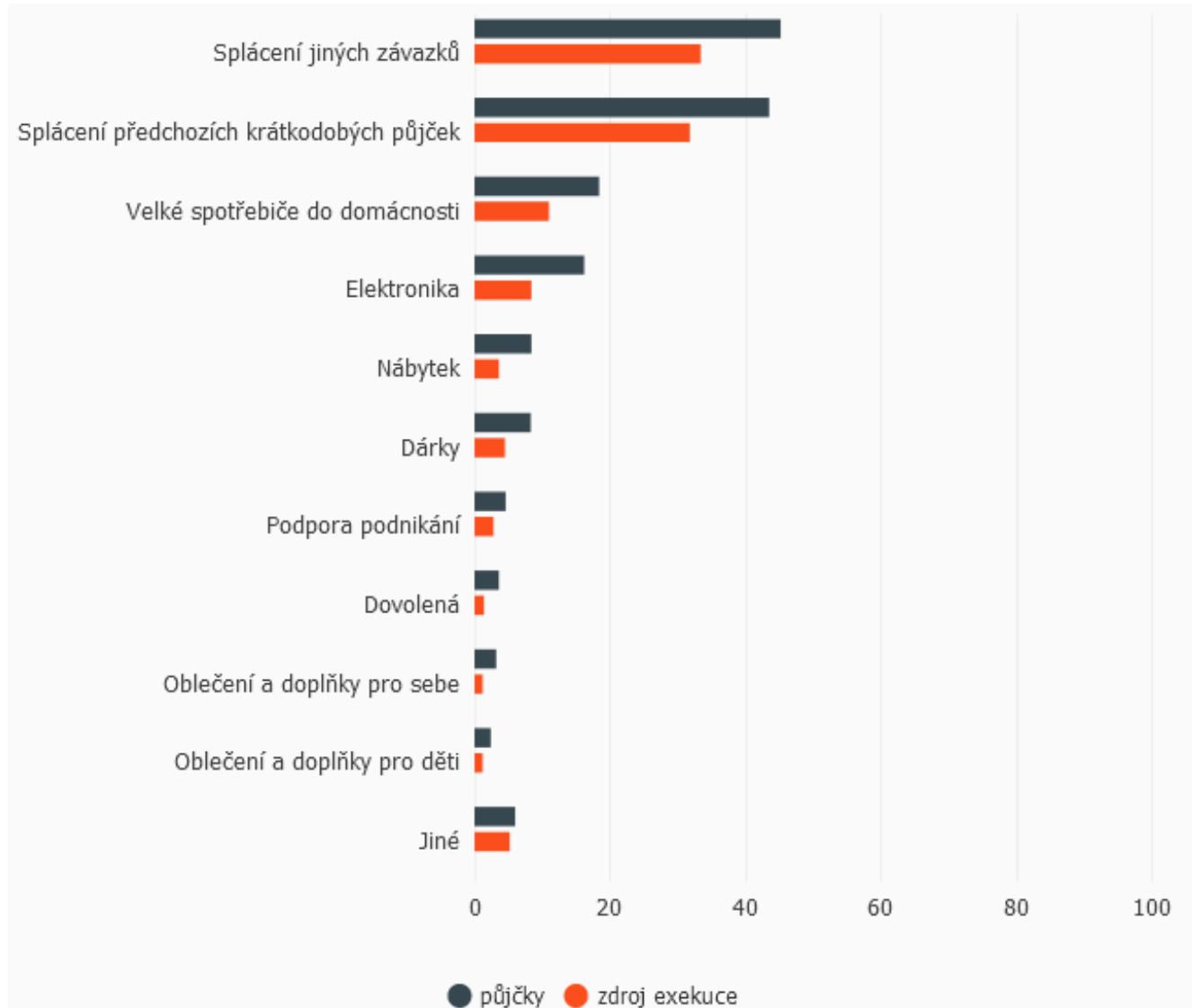
NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY EXEKUCE

- neplacení výživného
- neplacení nájemného
- dluhy spojené s podnikáním
- pokuty od policie,
- neplacení pojištění
- dluhy za telefonní služby
- neplacení úvěrů
- důchodci se zároveň v nedávných letech často upisovali podvodným prodejčům, z čehož pro ně také vyplynuly budoucí finanční závazky, mnohdy končící právě exekucí

PŮJČKY DOMÁCNOSTÍ SE ZKUŠENOSTÍ S EXEKUCÍ ZA POSLEDNÍCH 5 LET

NÁRŮST KONCENTRACE NEDOBYTNÝCH DLUHŮ

**95% nových exekucí je na dlužníky,
kteří již mají alespoň 1 exekuci!**

-

**50 % nových exekucí jsou exekuce
na dlužníky s 10 a více exekucemi!**

Určitá část společnosti se stává **permanentními dlužníky**

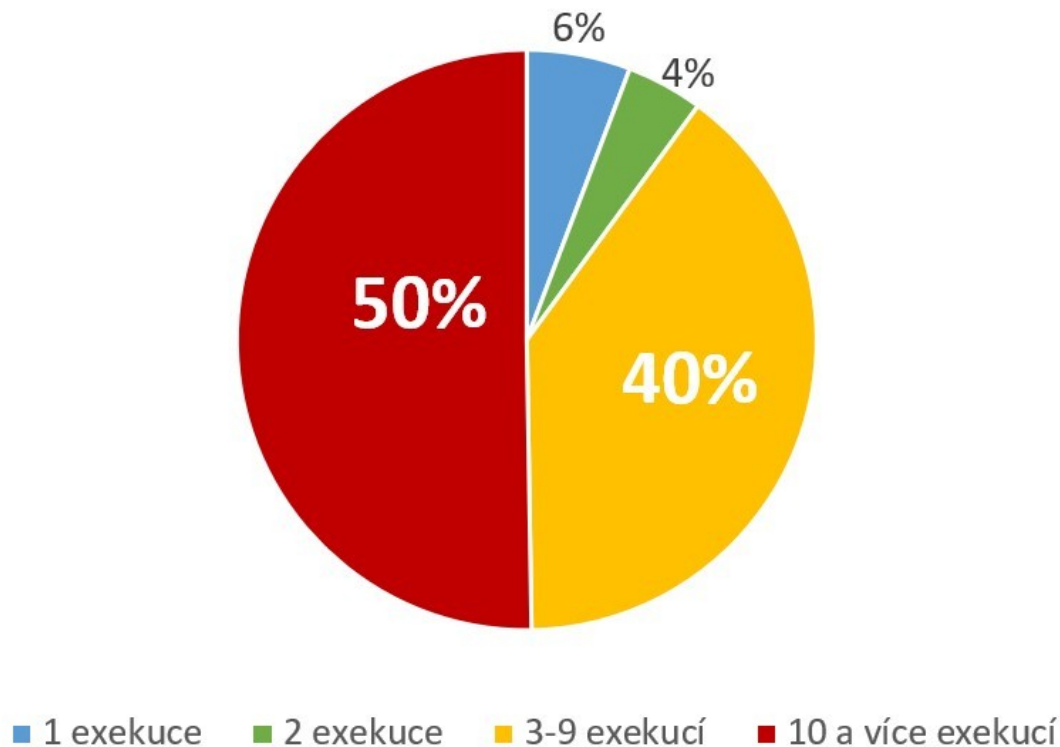

Zadlužené osoby se čím dále tím více propadají do
dluhové pasti

50% EXEKUČNÍCH ŘÍZENÍ (TJ. CCA 2,35 MIL. JE VEDENO PROTI LIDEM, KTEŘÍ MAJÍ MINIMÁLNĚ 10 EXEKUCÍ), 40% EXEKUČNÍCH ŘÍZENÍ JE VEDENO PROTI LIDEM, KTEŘÍ MAJÍ 3-9 EXEKUCÍ)

Ze 4,7 milionu exekucí je 80-90% prakticky nevymahatelných

Věkové rozložení osob v dluhové pasti

Częstochowa •

Opole •

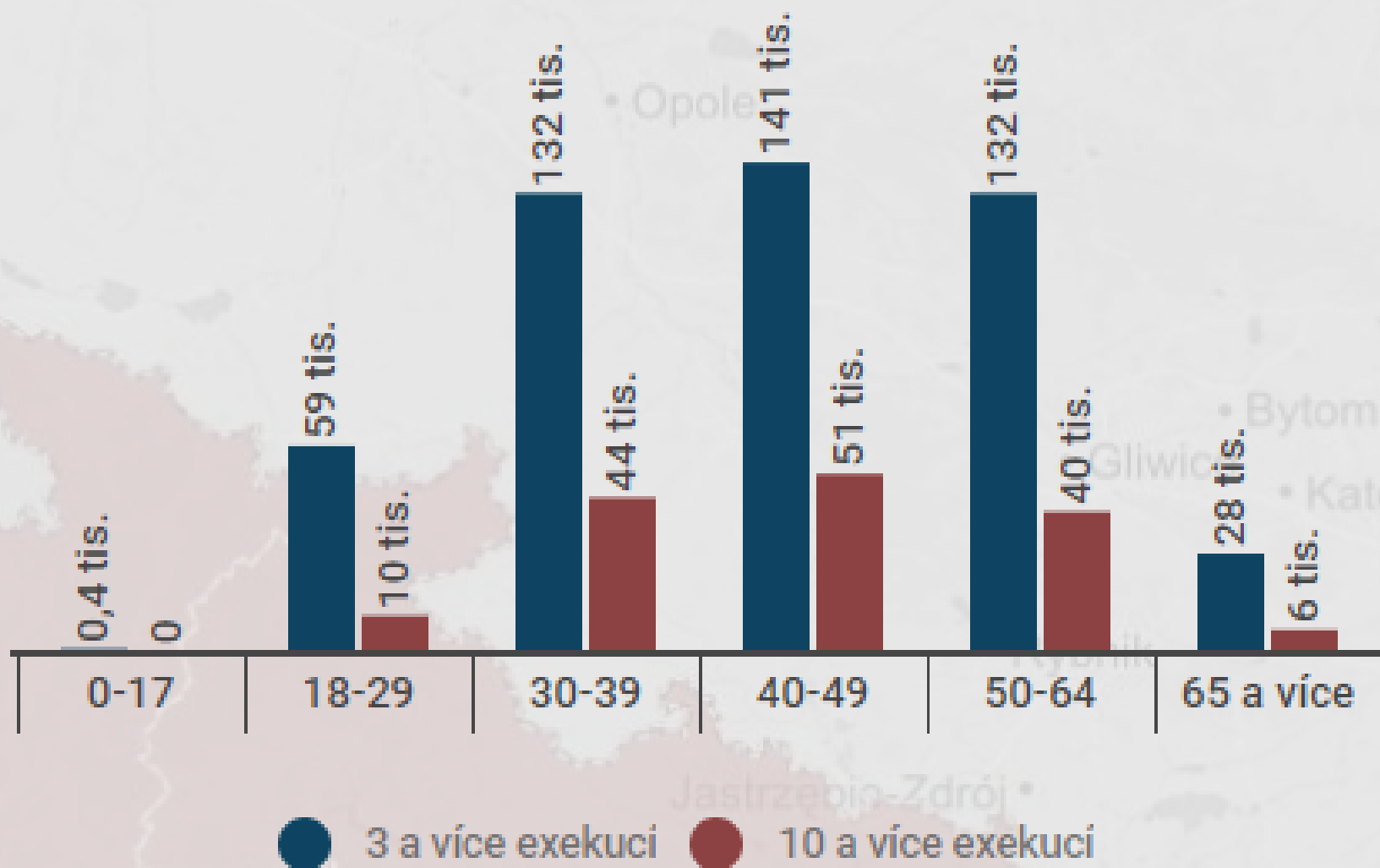
Bytom •

Gliwice •

Katowice •

Jastrzębie-Zdrój •

Ostrava •

CO TO ZNAMENÁ BÝT V EXEKUCI

- Nárůst dluhu
  - Blokované všechny účty
  - Redukované příjmy na nezabavitelné minimum (např. mzda, důchod, mateřská, rodičovská, podpora v nezaměstnanosti aj.)
  - Nemožnost nakládat se svým majetkem
  - Hrozba návštěvy exekutora a zabavení movitých věcí
  - Záznam v Centrální evidenci exekucí (stigma)
  - Ztížený přístup k zaměstnání a ohrožení stávajícího
  - Ztížený přístup ke standardnímu bydlení a ohrožení stávajícího
- > často vede k paralýze a sekundárnímu zadlužení**

DOPADY VYSOKÉ MÍRY PŘEDLUŽENÍ

- **Ekonomické:**

- klesající příjmy státu z daní a sociálního pojištění;
- rostoucí výdaje státu na sociální podporu, zdravotní péči, prevenci a řešení následků kriminality atp.;
- rostoucí dluhy vůči státu či obci;
- pokřivení trhu práce na straně poptávky i nabídky.

- **Sociální a individuální:**

- ztráta bydlení;
- ztráta zaměstnání;
- rozvod / rozchod s partnerem
- zhoršení zdravotního stavu;
- materiální deprivace;
- apatie
- patologické chování;
- dopady na děti;
- nárůst kriminality;
- sociální vyloučení (mezigenerační riziko).

DOPADY VYSOKÉ MÍRY PŘEDLUŽENÍ

- Lidé se zkušeností s exekucí výrazně méně důvěřují demokratickým institucím, ať už jde o soudy, vládu či třeba Evropskou unii, jsou náchylnější volit extremistické strany.
- Lidé s vysokou mírou exekucí často mají nižší sociální kapitál – zvyšuje se jejich nedůvěra k ostatním lidem a snižují se jejich volnočasová aktivity. To může vést k dalšímu omezování sociálních kontaktů, které člověku mohou z problémů pomoci.
- Lidé v exekucích bývají pod vlivem obřího stresu, může za to nejen nutnost splácet často neskutečné částky, ale i špatná komunikace s exekutory nebo to, že nemohou vystoupit z bludného kruhu exekucí.

PŘES 150 TISÍC LIDÍ ČELÍ MINIMÁLNĚ 10 EXEKUCÍM

Komu tato situace vyhovuje?

- **Státu** (daňovému poplatníkovi)? (nižší příjmy, vyšší výdaje)
- **Současným věřitelům** dlužníka?
- **Exekutorům?** (marné náklady, plýtvání časem nejen svým, ale všech zúčastněných, demotivace zaměstnanců úřadu...)
- **Zaměstnavatelům?** (součinnost, nedostatek sil, nemožnost motivace, vysoké náklady)
- **Bankám?** (součinnost, blokace účtů, náklady spojené s otevřeným nepoužívaným účtem)
- **Úřadům práce?** (zbytečná práce, plýtvání časem i náklady)
- **Místním samosprávám, podnikatelům, rezidentům?** (dopady jsou vidět zejména na lokální úrovni)
- **Dluhovým poradnám?**
- **Soudům?** (zavalení novými a novými případy)
- **Těmto zadluženým lidem?** (zaměstnání, bydlení, zdraví - stres, frustrace, děti, rodina...)

-> **situace nevyhovuje nikomu!**

ÚSPĚŠNOST VYMÁHÁNÍ DLUHŮ

- Konkurz právnických osob cca 7%
- Exekuce cca 18%
- Oddlužení cca 56%

- Průměrný počet věřitelů v oddlužení: 9

OSOBNÍ BANKROTY V ČR

(ÚDAJE K ROKU 2020)

Počet osob v osobním bankrotu	115 tisíc
Podíl osob v bankrotu	1,27 %
Průměrný počet věřitelů	9,8
Podíl muži / ženy	54 % / 46 %
Podíl manželů	27 %
Průměrný / mediánový věk	45,8 / 45
Podíl osob ve věku 18 – 29 let	8% (9 470)

V roce 2019 nabyla účinnosti novela insolvenčního zákona, která by měla osobní bankroty zpřístupnit více lidem.

OSOBNÍ BANKROT - INSOLVENCE

- Insolvence je negativní vývoj majetkových záležitostí fyzické osoby, který vyústil v její platební neschopnost, v úpadek
- Podmínky: subjekt má více věřitelů, má peněžité závazky po dobu delší než 30 dnů po lhůtě splatnosti a není schopen tyto závazky plnit
- Oddlužení slouží osobám fyzickým i právnickým, ale **pouze nepodnikatelům**.
- Podnikatelé (OSVČ) mohou využít oddlužení pouze v případě, že mají dluhy spotřebitelského charakteru, v případě dluhů z podnikání pak musí splnit určité podmínky – viz dále.

INSOLVENČNÍ SPRÁVCE

- **Insolvenční správce** je jeden z procesních subjektů insolvenčního řízení.
- Hlavními činnostmi insolvenčního správce je nakládání s majetkovou podstatou dlužníka a v případě konkursu odpovědnost za zpeněžení majetku, řešení insolvenčních a dalších sporů, ve kterých se jedná ze strany dlužníka.
- Cílem činností insolvenčního správce je maximalizovat uspokojení pohledávek věřitelů.
- *Dříve - správce konkursní podstaty*
- je to v podstatě soukromý podnikatel, jeho zisk je podíl ze zpeněžené částky nebo paušální platba dlužníka, který je v bankrotu (1089,- Kč měsíčně)

OSOBNÍ BANKROT

- Může ho podat jen dlužník spolu s insolvenčním návrhem, nebo do 30 dnů od doručení insolvenčního návrhu dlužník, pokud se jedná o věřitelský insolvenční návrh
- Zajištění věřitelé se uspokojují z předmětu zajištění (nemovitost, movitá věc atd.).
- Návrh na oddlužení je oprávněn podat pouze dlužník, a to na formuláři zveřejněném Ministerstvem spravedlnosti
  - pokud dlužník nemá odpovídající vzdělání, musí být návrh zpracován advokátem (též notář, exekutor, ins. správce) nebo neziskovou organizací, která má k tomu povolení
- Insolvenční soud však může návrh na povolení oddlužení zamítnout, jestliže zjistí, že jím je sledován nepoctivý záměr
- Po schválení a vyhlášení osobního bankrotu již dále **nerostou úroky z úvěru a na majetek dlužníka není možné uvalit exekuci.**
- Veškeré údaje o dlužníkovi včetně výše jeho příjmů jsou ale veřejně přístupné na internetu (insolvenční rejstřík).

- Do dvou hodin od přijetí insolvenčního návrhu, zveřejní soud vyhlášku o zahájení insolvenčního řízení.
- Všichni věřitelé od této doby mohou své pohledávky uplatňovat pouze v insolvenčním řízení.
- Výkon rozhodnutí či exekuci majetku dlužníka a majetku zapsaného do majetkové podstaty, lze nařídit, ale nelze provést.
- Termín pro přihlášení pohledávek je 1-2 měsíce od vyhlášení rozhodnutí o úpadku
- Všechny exekuce vedené na dlužníka se musí okamžitě zastavit a dlužník je proti nim nadále chráněn.
- Věřitelé sami musí zjistit, že dlužník je v insolvenčním řízení a musí přihlásit své pohledávky. Pokud toto nezjistí nebo je včas nepřihlásí, tak mají smůlu a dlužník tyto pohledávky splatit nemusí.

PODMÍNKY OSOBNÍHO BANKROTU

- Nezajištěné dluhy je možné uhradit dvěma cestami
  - **prodejem a zpeněžením existujícího majetku dlužníka,**
  - **nebo kombinací zpeněžení majetku a splátkového kalendáře** (dlužník často žádný majetek nemá, tedy splácí pouze formou splátkového kalendáře).
- Při oddlužení kombinací zpeněžení majetku a splátkového kalendáře se dlužník **zavazuje platit pravidelné měsíční splátky**, zároveň mu však bude prodána část jeho majetku.
- Dlužník musí každý měsíc uhradit splátku **alespoň ve výši 2 178 Kč** (polovina částky je odměna IS)

- **K úplnému oddlužení má dlužník možnost uhradit alespoň 60 % pohledávek během 3 let, nebo minimálně 30 % svých závazků za 5 let.**
- **Jestliže se mu nepodaří splatit 30 % dluhů během 5 let, bude o prominutí zbývajících dluhů rozhodovat soud.**
- Pokud soud shledá, že se dlužník maximálně snažil své dluhy splatit, bude mu podle nové právní úpravy zbytek dluhů odpuštěn, i když splatí třeba jen 10 % svých závazků
  - *toto je nejvíce kritizované ustanovení novely*

- Rozhodnutí soudu o oddlužení není nevratné. Zjistí-li se **po dobu 3 let od vydání usnesení**, že dlužník jednal podvodně vůči věřitelům nebo byl odsouzen za úmyslný trestný čin související s oddlužením nebo osvobozením, **může soud své předchozí rozhodnutí změnit.**
- Stejně tak může soud zrušit oddlužení ještě v jeho průběhu.
- V souvislosti s insolvenčním řízením lze spáchat i několik trestných činů, např. porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku nebo porušení povinnosti v insolvenčním řízení a další (§§ 222 – 227 trestního zákona)

ODDLUŽENÍ DŮCHODCŮ A INVALIDŮ

- Oddlužení důchodců a invalidů (druhý a třetí stupeň) je od 1. června 2019 mnohem jednodušší. K úplnému oddlužení postačí placení **minimální částky ve výši 2 178 Kč** každý měsíc po dobu 3 let.

ODDLUŽENÍ OSVČ

- Osobní bankrot OSVČ je možný pouze v případě, že má dluhy spotřebitelského charakteru. Nicméně za určitých podmínek může soud povolit oddlužení i osobě, která má dluhy z podnikání.

Podmínky pro oddlužení OSVČ:

- S oddlužením souhlasí věřitel. **Pokud věřitel nereaguje, předpokládá se, že souhlasí.** Jestliže nesouhlasí, musí to výslovně sdělit a to nejpozději s přihláškou své pohledávky.
- *nebo* jde o pohledávku zajištěného věřitele. Pohledávka je tedy uspokojena z výtěžku prodeje majetku.
- *nebo* jde o pohledávku věřitele, která zůstala po konci konkursního řízení. O oddlužení může žádat podnikatel, který již prošel konkursem.

KALKULAČKA OSOBNÍHO BANKROTU

- o <https://www.penize.cz/kalkulacky/osobni-bankrot>

MÁ ODDLUŽENÍ NĚJAKÉ KLADY I PRO VĚŘITELE?

- věřitel přijde o část své pohledávky, na druhou stranu má ale jistotu, že něco z dlužných peněz dostane.
- dlužník už bývá často v takové situaci, že kdyby návrh na oddlužení nepodal, tak by jej dluhová past zcela smetla
  - jeho dluhy by neustále kvůli úrokům, pokutám, nákladům řízení apod. narůstaly do neúměrné výše a věřitel by z něj nevymohl vůbec nic.
- dlužník však není osvobozen od všech svých dluhů, např. se nevztahuje na peněžitě tresty v rámci trestního řízení pro úmyslné trestné činy a na náhradu úmyslně způsobené škody

NEJČASTĚJŠÍ VZNIK DLUHOVÝCH PROBLÉMŮ U MLADÝCH LIDÍ

- Špatně nastavený rozpočet
- Pokuty za jízdu načerno
- Sázení na internetu – gambling
- Způsobení škody
- Přijetí dědictví s dluhy
- Společné jmění manželů

Dluhy studentů rostou do desítek miliard

Mladé drtí startovací dluhy. Lidé do 25 let dluží hlavně operátorům, za energie a bankám

PETRA JŮZLOVÁ

PRAHA Třidvacetiletý Miroslav D. studuje v Praze medicínu. Když si vyřizoval studentský účet, banka mu nabídla i kontokorent, tedy možnost jít až 20 tisíc korun do minusu.

Miroslav nabídku využil, koupil si chytrý mobil a myslel si, že pení-

i zábavu nebo hospody," řekl LN Miroslav.

Teď po něm peníze vymáhá inkasní agentura. „Snažím se kontokorent po malých částkách splácet," říká mladý muž, který si nepřeje zveřejnit své jméno, aby se o jeho dluhu nedozvěděli rodiče.

V podobné situaci zdaleka není sám. Přesná čísla o počtu mladých

60
miliard korun
tolik dluhů nadělali
podle inkasních firem
lidé do 25 let

vá, že počet dlužníků ve věku od 18 do 24 let přesáhl za loňský rok 63 tisíc, letos přibývají další.

Podobně mluví i ostatní agentury. „V kategorii nesplácených dluhů do deseti tisíc korun tvoří mladí lidé do 24 let víc než třetinu všech dlužníků," říká Vítězslav Kus, obchodní ředitel společnosti Kruk, která se zabývá vymáháním pohle-

tehdy, kdy se o dlužné částce dozví rodiče, to je ale obvykle až ve chvíli, kdy jim přijde platební výměr. Studenti totiž ve většině případů před rodiči tají, že někomu něco dluží," popisuje šéf poradny při finanční tísni David Smejkal.

Přes 60 procent mladých do 24 let dluží podle vymahačů za telefony, následují dluhy u bank, pojiš-

PŘÍNOSY PREVENCE ČI ŘEŠENÍ PŘEDLUŽENÍ

- **zvýšení příjmů státního rozpočtu** z daní a sociálního pojištění,
- **snížení výdajů státního rozpočtu** na sociální dávky, zdravotní péči, prevenci a řešení následků kriminality aj.,
- **snížení práce načerno a růst zaměstnanosti,**
- **zvýšení produktivity práce** a lepší využití lidského kapitálu (a jeho potenciálu) k růstu HDP,
- **výrazné snížení administrativní zátěže pro zaměstnavatele,**
- **růst počtu nových podnikatelů a start-upů,**
- **snížení recidivy,**
- **ochrana dětí** vyrůstajících v beznadějně předlužené domácnosti,
- **snížení frustrace a sociálního napětí** ve společnosti vedoucí ke snížení radikalizace a extremismace,
- **návrat osob do bankovního systému** (odblokování účtů),
- **zvýšení příjmů věřitelů z nedobytných pohledávek.**

STARTOVACÍ TÉMATA VE VÝUCE FINANČNÍ GRAMOTNOSTI

- Jízda načerno
- Navyšování dluhu v různých fázích
- Nákup na splátky
- Rizika úvěrů
- Klamy reklamy
- Smlouvy / předsmlavní formuláře
- Příběhy kolem nás

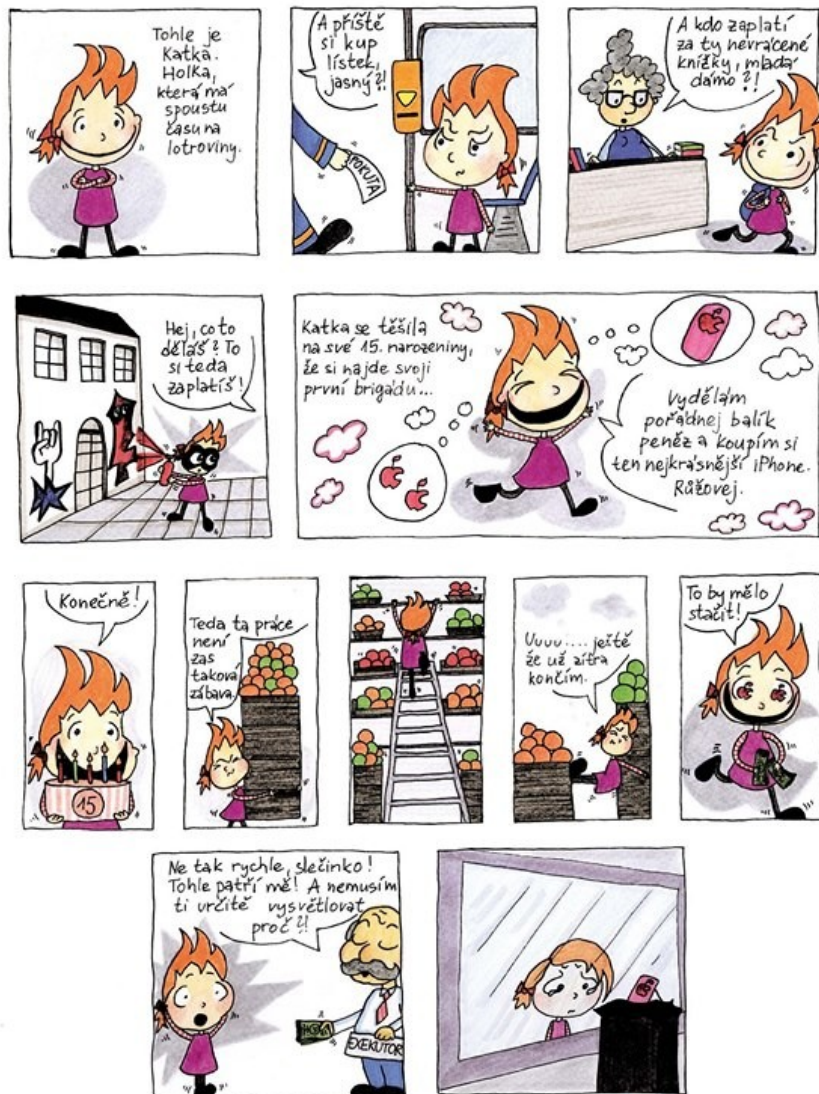
NA CO STUDENTY HLAVNĚ UPOZORŇOVAT

- Fatální **síla podpisu**
- **Formálnost** tzv. rozkazního řízení: platební rozkaz - není projevem vůle soudce, ale žalobce, možnost snadného zrušení podáním odporu do 15 dní!
- Za dluhy do 18 let **nenesou odpovědnost rodiče**, ale děti!
- Kontokorent je **bankovní past**, aby klienti nepřešli ke konkurenci
- Kreditní karta je svými dopady na **úrovni mikropůjček**

KOMIKS ADVOKÁTNÍ KOMORY URČENÝ K VÝUCE NA ŠKOLÁCH

JAK KATKU DOSTAL DĚTSKÝ DLUH

Námět: Michal Žižlavský
Ilustrace: Andrea Jarošímková

NĚKTERÉ PŘÍKLADY?

- <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/je-to-lichva-prvni-tridy-okoli-na-nas-plive-nikdy-to-nemuzu-splatit-pribehy-ktere-zaziva-800-tisic-lidi-v-exekuci-45924?seq-no=5&dop-ab-variant=&source=clanky-home>
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10213556322-krotitele-dluhu/309292320110028>

